

Zabytki bez granic na Szlaku Kopernikowskim

♦ ♦ ♦

Pamiatky bez hranic na Kopernikobské stezce

Kościół - Vidnava - kostel

Kościół - Karków - kostel

Vidnava Karków

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY
EXEMPLÁŘ ZDARMA

Zajímavosti Na Koperníkovské Stezce

Možna się zastanawiać co łączy Kałków i czeską Vidnavę. Niewątpliwie przygraniczne sąsiedztwo. Kałków położony jest w powiecie nyskim, gminie Otmuchów, przy granicy z Republiką Czeską. Vidnava - miejscowość powiatu Jeseník, położona wraz z Kałkowem na obszarze transgranicznego regionu nysko-jesenickiego, wchodzącego w skład Euroregionu Pradziad. To jednak nie wszystko - Vidnavę i Kałków łączy Szlak Kopernikowski oraz posiadane zasoby kulturowe.

Zabytki bez granic na szlaku Kopernikowskim to partnerski projekt Parafii Rzymskokatolickiej Narodzenia NMP w Kałkowie i Miasta Vidnava zrealizowany w celu zachowania i promocji transgranicznego dziedzictwa kulturowego. Polsko-czeską inicjatywę zrealizowano dzięki środkom Funduszu Mikroprojektów Euroregionu Pradziad. Projekt otrzymał dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa w ramach programu INTERREG V-A Republika Czeska - Polska, oś priorytetowa 2 "Rozwój potencjału przyrodniczego i kulturowego na rzecz wspierania zatrudnienia".

W ramach projektu w kościele w Kałkowie przeprowadzono prace konserwatorskie wczesnogotyckiego portalu, odnowiono część wnętrza kościoła i oświetlono cenne polichromie. Prace przeprowadzono w celu podniesienia atrakcyjności turystycznej zabytkowego kościoła. Partnerzy zadbali o promocję "zabytków bez granic". Poprzez wspólne działania promocyjne zachęcają podążających Szlakiem Kopernikowskim do odwiedzenia zarówno Kałkowa, jak i Vidnavy.

Portal przed i po renowacji - Portál kostela v Kałkowě před a po restaurováním

Zapraszamy w nasze okolice, a wydana w ramach projektu publikacja niech będzie zachętą i podpowiedzią, co w tym zakątku Opolszczyzny i po drugiej stronie granicy można znaleźć.

Mohli bychom se mohli zamyslet nad tím, co spojuje Kałków a českou Vidnavu. Nepochybně to bude příhraniční sousedství. Kałków leží v nízkém okrese v gmině Otmuchów, u hranice s Českou republikou. Vidnava - město v okresu Jeseník, se nachází spolu s Kałkowem v oblasti přeshraničního nysko-jesenického regionu, který je součástí Euroregionu Praděd. To však není všechno - Vidnavu a Kałków spojuje Koperníkovská stezka a také zdejší kulturní poklady.

Památky bez hranic na Koperníkovské stezce to je partnerský projekt římskokatolické farnosti Narození Nejsvětější Panny Marie v Kałkowě a českého Města Vidnava, který vznikl s cílem zachovat a propagovat přeshraniční kulturní dědictví. Polsko-česká iniciativa byla realizována díky prostředkům Fondu Mikroprojektů Euroregionu Praděd. Projekt získal dofinancování z Evropského fondu pro regionální rozvoj a prostředků státního rozpočtu v rámci programu INTERREG V-A Česká republika - Polsko, Prioritní osa 2 "Rozvoj přírodního a kulturního potenciálu pro podporu zaměstnanosti".

V rámci projektu byly v kostele v Kałkowě provedeny restaurátorské práce raněgotického portálu, znovu byla obnovena část interiéru kostela a osvětleny vzácné polychromie. Práce byly provedeny s cílem zvýšit turistickou atraktivitu pamětihodného kostela.

Partneri dbali na propagaci "památek bez hranic". Prostřednictvím společných propagačních aktivit vybízejí turisty putující po Koperníkovské stezce k návštěvě jak Kałkowa, tak i Vidnavy.

Zveme Vás k nám, do našich končin a tato publikace vydaná v rámci projektu nechť je Vám pobídkou a návodem, co v tomto koutu Opolska a na druhé straně hranice může návštěvník najít.

ATRAKCE NA SZLAKU KOPERNIKOWSKIM ZAJÍMAVOSTI NA KOPERNÍKOVSKÉ STEZCE

Przystanek- Nysa / Zastávka- Nisa

Rzymski akcent w Nysie Římský akcent v Nise

W samym centrum Nysy trudno nie zauważyć barkowej (1700-1701r.) "Fontanny Trytona" przypominającej rzymską Fontannę del Tritone na Piazza del Tritone. Wryta w nyskiej fontannie na kartuszu z herbem miasta inskrypcja S.P.Q.N. - "Senatus Populusque Nissiensis" - "senat i lud nyski" to kolejny akcent rzymski. Tym razem nawiązano do tradycji rzymskiej polegającej na umieszczaniu na frontonach wielu budowli napisu S.P.Q.R. - "Senatus Populusque Romanus" czyli "senat i lud rzymski". Na tym nie koniec. Perła śląskiego baroku nawiązuje do motywu antycznej harmonii- zgodności życia z naturą. Trzon fontanny stanowi postać Trytona - pół człowieka i pół ryby, trzymającego muszlę przy ustach. To właśnie Tryton, bóstwo morskie, syn Posejdona, grający na muszli, który według mitycznych przekazów wzburza i uspokaja fale morskie jest symbolem spokoju, ładu i życia w zgodzie z przyrodą. Ten antyczny akcent, przeniesiony w dobie baroku do Nysy miał symbolizować pokój i harmonię miasta a celowe nawiązania do czasów starożytnych miały świadczyć o jego potęgze. Nie bez powodu Nysę nazwano Śląskim Rzymem.

V samotném centru Nisy si nelze nepovšimnout barokní "Tritonovy fontány" (léta 1700-1701) připomínající římskou Fontane del Tritone na Piazza del Tritone. V níské fontáně vyrytá inskripce na kartuši s erbem města S.P.Q.N. - "Senatus Populusque Nissiensis" - "senát a lid nyský" je dalším římským akcentem. Tentokrát se jedná o navázání na římskou tradici, která spočívala v tom, že se na frontonech mnoha budov umísťoval nápis S.P.Q.R. - "Senatus Populusque Romanus" neboli "senát a římský lid". Tím to však nekončí. Perla slezského baroka navazuje na motiv antické harmonie - souladu života s přírodou. Tělo fontány tvoří lastura s postavou Tritona - půl člověka a půl ryby, držícího lasturu u úst. Právě Triton, řecký bůh - posel moře, syn Poseidona, hrající na lasturu, který podle mytologie dokázal vzbouřit a uklidnit mořské vlny, je symbolem klidu, harmonie a života v souladu s přírodou. Tento antický akcent přenesený v době baroka do Nisy měl symbolizovat mír a harmonii města, záměrná návaznost na období starověku pak měla svědčit o jeho síle. Nikoli bezdůvodně se Nise říkalo Slezský Řím.

Zajímavosti Na Kopernikowské Stezce

Strażnicy Świętego Grobu w Nysie strážci Svatého hrobu v Nise

Mowa o Bożogrobcach. Za czasów biskupa Wawrzyńca zakon rycerski - Strażnicy Świętego Grobu osiedlił się w Nysie. Dzięki mecenatowi i wsparciu biskupa F.L. von Neuburga, tytułowanego również Wielkim Mistrzem Niemieckiego Zakonu Rycerskiego otrzymali oni cesarskie fundusze na budowę dzisiejszego kościoła Bożogrobców i przylegającego do niego klasztoru. Aby poznać ten jeden z najcenniejszych obiektów barkowych na Śląsku Opolskim wystarczy przejść kilka kroków od fontanny Trytona. Na czym polega oryginalność zabytku? W kościele można odwiedzić rokokową Kaplicę Grobu Pańskiego z ołtarzem figurą Chrystusa oraz repliką Bożego Grobu. To cecha charakterystyczna dla świątyni zakonu Bożogrobców. Co więcej, kościół Bożogrobców w Nysie to barokowe dzieło sztuki. Sklepienia kościoła zdobione są freskami iluzjonistycznymi braci Franciszka Antoniego i Tomasza Krzysztofa Schefflerów przedstawiającymi tzw. Misterium Crucis- Tajemnicę Krzyża Świętego.

Řeč je o Ochráncích Božího hrobu. Za časů biskupa Vavřince se rytířský řád - Strážci Svatého hrobu - usadil v Nise. Díky mecenáši a podpoře biskupa F.L. von Neuburga, jemuž náležel rovněž titul Velmistr Řádu německých rytířů, získali císařské finanční prostředky na výstavbu nynějšího kostela ochránců Božího hrobu a k němu přiléhajícího kláštera. Stačí popojít několik kroků od Tritonovy fontány a můžeme spatřit jeden z nejceněnějších barokních objektů v opolském Slezsku. V čem spočívá originalita této historické pamětihodnosti? V kostele si můžeme prohlédnout rokokovou Kapli Božího hrobu s oltářem, sochou Krista a replikou Božího hrobu. To je charakteristický rys chrámů řádu ochránců Božího hrobu. Kostel v Nise je navíc barokním uměleckým dílem. Klenby kostela jsou vyzdobeny iluzionistickými freskami bratrů Františka Antonína a Tomáše Kryštofa Schefflerových zobrazujícími tzv. Misterium Crucis - Tajemství Kříže.

Atrakcje Na Szlaku Kopernikowskim

Bazylika skarbem Nysy Bazilika je pokladem Nisy

To, że kościół św. Jakuba i św. Agnieszki w Nysie jest miejscem wyjątkowym chyba nikogo nie trzeba przekonywać. To druga, co do wielkości, po gdańskiej Bazylice Mariackiej, gotycka budowla w Polsce, posiadająca dach o niebagatelnej powierzchni 4 tysięcy m². Od 2011 r. pomnik historii. Można zastanowić się dlaczego ten pełen śladów przeszłości kościół - tak często nazywany jest katedrą. Kościół świętego Jakuba i Agnieszki to najważniejsza świątynia powstałego w XIV wieku księstwa biskupiego, symbol jego stolicy. Nyski kościół stanowił reprezentacyjną świątynię biskupów, ufundowano w nim tzn. tron biskupi, z którego zwracano się do wiernych. W świątyni pochowano 8 biskupów wrocławskich, co upamiętniają okazałe sarkofagi i tablice nagrobne, które stanowią najcenniejszy na Śląsku zespół rzeźby nagrobnej. Ta skarbnica sztuki Księstwa Nyskiego, skupia interesujące dzieła z gotyku, renesansu i baroku. Do najciekawszych możemy m.in. zaliczyć posąg tzw. pięknej Madonny z Dzieciątkiem z 1410 r., późnogotycką figurę św. Anny Samotrzeciej z około 1500 r., obraz Męczeństwo św. Bartłomieja z początku XVII w., autorstwa Michała Willmanna oraz obraz z 1524 r. Maryi z Dzieciątkiem i Czternastu Świętych Wspomożycieli, Hansa Dürera brata słynnego Albrechta. W kościele znajdują się relikwie błogosławionej Marii Luizy Merkert (1817 - 1872) założycielki Zgromadzenia Sióstr św. Elżbiety w Nysie, zwanej Śląską Samarytanką.

Otom, že kostel sv. Jakuba a sv. Anežky v Nise je výjimečným místem, snad není třeba nikoho přesvědčovat. Jedná se, co do velikosti, o druhou po gdaňské Mariánské bazilice, gotickou stavbu v Polsku, jejíž střecha má nezanedbatelný povrch 4 tisíce m². Od roku 2011 byl zařazen mezi historické památky. Mohli bychom se zamyslet nad tím, proč je tento kostel, plný stop minulosti, považován za katedrálu. Kostel svatého Jakuba a Anežky je nejvýznamnějším chrámem biskupského knížectví, které vzniklo ve 14. století, je to symbol jeho hlavního města. Niský kostel byl reprezentativním chrámem biskupů, v něm byla umístěna biskupská stolice, z níž se církevní hodnostáři obraceli k věřícím. V chrámu je pochováno 8 vratislavských biskupů, což nám připomínají okázalé sarkofágy a náhrobní desky, které tvoří nejvýznamnější soubor náhrobních soch ve Slezsku. Tato pokladnice umění Niského knížectví soustřeďuje zajímavá díla gotiky, renesance a baroka. K nejzajímavějším můžeme mj. zařadit sochu tzv. krásné Madony s dítětem z roku 1410, pozdněgotickou sochu sv. Anny Samotřetí z doby kolem roku 1500, obraz Mučednictví sv. Bartoloměje z počátku 17. století od Michala Willmanna a rovněž obraz Marie s dítětem a Čtrnácti svatými pomocníky z roku 1524 od Hanse Dürera, bratra slavného Albrechta. V kostele se nacházejí relikvie blahoslavené Marie Luisy Merkertové (1817 - 1872), zakladatelky Kongregace sester sv. Alžběty v Nise, zvané Slezská Samaritánka.

Zajímavosti Na Kopernikobské Stezce

skarbiec św. Jakuba Nyskiej Bazyliki Pokladnice sv. Jakuba niské Baziliky

Nysa już na początku XIV w. zaczęła rozwijać się jako centrum sztuki złotniczej na Śląsku. Do końca XIX w. działało tu 176 złotników. Apogeum rozwoju nyskie złotnictwo przeżywało w XVII i XVIII w. Działali tu tacy mistrzowie jak: Johann Georg Pfister, Christoph Waltenberger, Martin Kondziolka, Johann Georg Nonnerdt oraz najsłynniejszy z nich Martin Vogelhund (pochodzący z Augsburga), który sztukę trybowania (zdobienia wyrobów z blachy poprzez wybijanie na zimno wgłębień, dających po drugiej stronie wypukły wzór) opanował do perfekcji. Wszystkie te wspaniałości możemy zobaczyć w wybudowanej, na wzór włoskiej "campanili" w XV i XVI w., wolnostojącej dzwonnicy zaliczanej do unikatowych zabytków tego typu na ziemiach polskich. Miała być najwyższą budowlą w mieście (100-120 m). Jej budowa jednak nigdy nie została ukończona. W 2003 r., został otwarty Skarbiec św. Jakuba, wbudowany we wnętrze dzwonnicy. Rozwiązania, jakie zastosował projektant, budzą podziw i zachwyt wszystkich odwiedzających. W gotycki, surowy kamień wkomponowano wspaniałą, wykonaną ze szkła i stali, strukturę "kryształu".

Nisa se již na počátku 14. stol. začala rozvíjet jako centrum zlatnického umění ve Slezsku. Do konce 19. stol. zde pracovalo 176 zlatníků. Apogeum svého rozvoje zažívalo niské zlatnictví v 17. a 18. stol., kdy zde působili takoví mistři jako: Johann Georg Pfister, Christoph Waltenberger, Martin Kondziolka, Johann Georg Nonnerdt a také nejslavnější z nich - Martin Vogelhund (pocházející z Augšpurku), který umění tepání (způsob zdobení výrobků z plechu vytepáváním za studena prohlubenin, které na druhé straně vytvářejí vypouklý vzor) zvládl do perfektnosti. Všechny tyto nádherné věci můžeme spatřit v "kampanile" postavené v 15. a 16. stol. podle italského vzoru, volně stojící zvonice, která se řadí mezi jedinečné památky tohoto typu na polském území. Měla být nejvyšší budovou ve městě (100-120 m). Její stavba však nikdy nebyla dokončena. V roce 2003 byla otevřena Pokladnice sv. Jakuba, zabudovaná do interiéru zvonice. Řešení, jaké použil projektant, vzbuzuje obdiv a úžas všech návštěvníků. Do gotického, surového kamene zakomponoval nádhernou strukturu "kryštalu" ze skla a oceli.

Attrakce Na Szlaku Kopernikowskim

Przystanek - Sistrzechowice / Zastávka - Sistrzechowice

Pałac biskupów wrocławskich Zámek vratislavských biskupů

Wieś Sistrzechowice w 1592 r. stała się własnością biskupa wrocławskiego - Andrzeja von Jerin. Dwa lata później zbudowano tu renesansowy pałac. Widoczne są tu kartusze z herbem biskupa Franciszka Ludwika z przełomu XVII i XVIII w., biskupa Andrzeja von Jerin, Karola arcyksięcia austriackiego oraz okolicznych rodzin rycerskich. W pałacowej kaplicy na sklepieniach i ścianach widoczne są polichromie przedstawiające herby śląskich rodów z przełomu XVI i XVII wieku. Pałac przebudowano w 1700 r. oraz w II poł. XIX w. Dawna siedziba biskupów obecnie jest własnością prywatną.

Vroce 1592 se ves Sistrzechowice stala majetkem vratislavského biskupa - Ondřeje von Jerin. O dva roky později byl tady vybudován renesanční zámek. Na zámku můžeme vidět kartuše s erbem biskupa Františka Ludvíka z přelomu 17. a 18. století, biskupa Ondřeje von Jerin, rakouského arcivévody Karla a okolních rytířských rodin. V zámecké kapli vidět na klenbách a stěnách polychromie znázorňující erby slezských rodů z přelomu 16. a 17. století. Zámek byl v roce 1700 a pak v 2. pol. 19. stol. přestavěn. V současné době je někdejší sídlo biskupů v soukromém vlastnictví.

Zajímavosti Na Koprnickobské Stezce

Przystanek-Ulanowice / Zastávka-Ulanowice

Renesansový dvůr Renesanční dvorec

Przemierzając region nisko - jesenicki napotykamy na rezydencje i pałace, z których każdy ma swoją historię. Jaké byly losy dworu w Ulanowicach, trudno powiedzieć. Wiadomo, że zbudowany został na przełomie XVI i XVII w. w stylu renesansowym, a przebudowany w XVIII w stylu późnobarokowym. W sąsiedztwie znajduje się klasycystyczna kaplica z ok. 1800 r. Dla miłośników wędrowek, na wzgórzu za wsią znajduje się barokowa kolumna z 1724 r. zwieńczona figurą Boga Ojca.

Widok ze wzgórza z kolumną.

Putujemy-li po nisko-jesenickém regionu, setkáváme se s rezidencemi a paláci, z nichž každý má svoji historii. Jaké byly osudy dvorce v Ulanowicích, těžko říci. e však známo, že byl postaven v renesančním slohu na přelomu 16. a 17. stol. a v 18. století přestavěn ve slohu pozdněbarokním. V sousedství se nachází klasicistní kaple pocházející přibližně z roku 1800. Pro milovníky vycházek se na pahorku za vesnicí nachází barokní sloup z roku 1724 se sochou Boha Otce.

Atrakcie Na Szlaku Kopernikowskim

Przystanek - Koperniki / Zastávka - Koperniki

Koperniki - fakty znane i nieznanne Koperniki - známá a neznámá fakta

Mikołaj Kopernik to niewątpliwie jedna z najwybitniejszych postaci polskiej nauki kojarzona głównie z Toruniem i Fromborkiem. Czy zatem, leżące niedaleko Nysy, niewielkie Koperniki mogą mieć coś wspólnego z naszym wybitnym astronomem? Po informacje musimy sięgnąć aż do XIII wieku. Kiedy w 1272 r. po raz pierwszy odnotowano biskupie Koperniki jako de Copnih, trochę później Copernik nikt nie przewidywał, że ta średniowieczna nazwa osady, wywodząca swoją etymologię od słowa koper - miedź (łac. cuprum) za kilka wieków będzie znana całemu światu. W tym rejonie, niezmiennie przez kilka wieków, zajmowano się eksploatacją tego metalu, którego rudy w większych ilościach występowały w okolicach Głucholaz i Złatych Hor. Jednym z ośrodków ich przeróbki musiały być właśnie Koperniki. Wytopem i przetwarzaniem miedzi zajmowali się tzw. wolni kmiecie. Apogeum produkcji miedzi przypadło na przełom XV/XVI wieku, kiedy księciem nyskim był biskup Jan V Turzo, pochodzący z Krakowa. Jego ojciec, również Jan, angażując do nowego przedsięwzięcia Jerzego - drugiego syna, wraz z Jakubem Fuggerem "Bogatym" - jednym z najzamożniejszych ludzi wszechczasów, założył spółkę Ungarischer Handel, która zmonopolizowała handel miedzią w całej Europie. Możemy przyjąć, z pewnym prawdopodobieństwem, że również przodkowie naszego wielkiego astronoma zajmowali się pozyskiwaniem rud miedzi, do czasu kiedy, podjęli decyzję o przenosinach do Krakowa. Miało to miejsce około połowy XIV wieku. Od 1367 r. w krakowskich dokumentach pojawiło się kilku Koperników, przy czym Mikołaj senior - ojciec późniejszego astronoma - kupiec i hurtownik, jak przystało właśnie na "Koperników", zajmował się handlem miedzią importując ją z ówczesnych kopalni węgierskich (dzisiaj znajdujących się na Słowacji) i przez Kraków przewożąc rudę do Gdańska. Około 1458 r. przeniósł się do Torunia, gdzie przyszedł na świat nasz wielki uczyony.

Mikoláš Koperník je nepochybně jednou z nejvýznamnějších postav polské vědy, která bývá spojována hlavně s Toruní a Fromborkem. Mohou mít nevelké Koperniki ležící nedaleko Nisy něco společného s naším vynikajícím astronomem? Pro informaci si musíme sáhnout až do 13. století. Když byly v roce 1272 biskupské Koperniki poprvé zaznamenány jako de Copnih a o něco později jako Copernik, nikdo nepředpokládal, že tento středověký název osady, vyvozující se etymologicky od slova koper - měď (latinsky cuprum), bude za několik století znám celému světu. V tomto regionu se po několik století nepřetržitě těžil tento kov, jehož rudy se větších množství vyskytovaly v okolí Głucholaz a Złatých Hor. Jedním z center zpracování rudy musely být právě Koperniki. Tavením a zpracováním mědi se zabývali tzv. svobodní sedláci. Apogeum produkce mědi připadlo na přelom 15./16. století, kdy byl niským knížetem biskup Jan V. Turzo, pocházející z Krakova. Jeho otec, rovněž Jan, angažoval do nového záměru Jiřího - druhého syna a společně s Jakobem Fuggerem s přídomkem "Bohatým" - jedním z nejbohatších lidí všech dob, založil společnost Ungarischer Handel, která monopolizovala obchod s mědí v celé Evropě. Můžeme předpokládat, že s určitou pravděpodobností se rovněž předkové našeho velkého astronoma zabývali těžbou měděných rud do doby, kdy se rozhodli přestěhovat do Krakova. K tomu došlo někdy kolem poloviny 14. století. Od roku 1367 se v krakowských dokumentech objevuje několik Koperníků, přičemž Mikoláš senior - otec budoucího astronoma - kupec a distributor, jak to bylo typické právě pro "Koperníky", obchodoval s mědí a importoval ji z tehdejších uherských dolů (nacházejících se dnes na Slovensku) a přes Krakov převážel rudu do Gdańska. Kolem roku 1458 se přestěhoval do Toruně, kde přišel na svět náš veliký učenec.

Zajímavosti Na Koprnickobské Stezce

Przystanek - Łąka / Zastávka - Łąka

Ile portali ma kościół? Kolik portálů má kostel?

Portale spotykamy w każdym kościele. Są one wejściem i wyjściem oraz nierozzerwalną częścią świątyni. Portale zdobią wejście do kościoła, oddzielają strefę "sacrum" od "profanum" a sensu ich powstania należy szukać w biblijnej symbolice drzwi. Te "bramy do nieba" przyjmują różne architektoniczne style, są otwarciem na niebo i wstępem do poznania prawd wiary. Zastanawiający jest fakt, dlaczego w kościele w Łące możemy znaleźć 3 portale i to z różnych wieków. Każdy z nich to odzwierciedlenie innego stylu architektonicznego. Zagadka się wyjaśnia gdy sięgniemy do historii kościoła a dokładnie etapów jego przebudowy. Najstarszy z II poł. XIII w. i najciekawszy portal, umiejscowiony w kruchcie kościoła, związany jest z jego wzniesieniem. Kolejne dwa, to portale związane z przebudową kościoła w 1561 r. i w 1778 r.

*Kościół w Vidnavie, widok z Łąki
- Kostel v Vidnavie, výhled z Łąki*

Portály nacházíme v každém kostele. Jsou vchodem i východem a také neoddělitelnou součástí chrámu. Portály zdobí vchod do kostela, oddělují zónu "sacrum" od "profanum" a smysl jejich vzniku musíme hledat v biblické symbolice dveří. Tyto "brány do nebe" na sebe berou různé architektonické slohy, jsou otevřením se nebi a vstupem do poznání pravd víry. K zamyšlení je fakt, proč v kostele v Łące můžeme najít 3 portály z různých století. Každý z nich je odzrcadlením jiného architektonického slohu. Záhada se vysvětluje, když se podíváme do historie kostela, přesněji na etapy jeho přestavby. Nejstarší a nejzajímavější portál pochází z 2. pol. 13. stol., je umístěn v kruchtě kostela a souvisí s jeho výstavbou. Další dva jsou portály spojené s přestavbou kostela v letech 1561 a 1778.

Przystanek - Kałków / Zastávka - Kałków

Kałków - świątynia czy warowny zamek?

Kałków - chrám či obranný hrad?

Kiedy spoglądamy na kościół w Kałkowie, trudno oprzeć się wrażeniu, że nie jest to świątynia lecz warowny zamek. O tym, że wieża kościoła ma charakter obronny świadczy jej wnętrze. Wąska klatka schodowa z nieproporcjonalnie wysokimi, kamiennymi schodami uniemożliwiała swobodne wejście napastników i dzięki temu była praktycznie nie do zdobycia. Ten wspaniały romańsko-gotycki kościół to unikatowy obiekt sakralny Opolszczyzny. Za datę wzniesienia kościoła przyjmuje się lata 1240-1260. Wyposażenie kościoła, w większości barokowe. Możemy podziwiać tu m.in. późnobarokowy ołtarz główny z obrazem Świętej Rodziny i ambonę z rzeźbą św. Michała w zwieńczeniu. Na szczególną uwagę zasługuje wczesnogotycki, ostrołukowy portal kościoła przeniesiony w obecne miejsce z dawnego wejścia kościoła. Warto wspomnieć, że kościół w Kałkowie to cenny zabytek w kontekście europejskim z racji położenia na Szlaku Europejskiej Sztuki Romańskiej (Transromanica). "Szlak romański" to trasa turystyczna o charakterze kulturowym przebiegająca przez Europę. W Polsce obejmuje swym zasięgiem najważniejsze miejsca i zabytki związane z epoką romańską w architekturze. Niestety nie wszystkie odcinki szlaku zostały oznakowane. Dotyczy to również nyskiego odcinka szlaku. Na jego przebiegu znajdują się: zamek w Otmuchowie, bazylika św. Jakuba i Agnieszki w Nysie, kościół Świętych Apostołów Piotra i Pawła w Pakosławicach, kościół św. Mikołaja w Wierzbicicach, kościół Wniebowzięcia NMP w Kępnicy, kościół parafialny św. Wawrzyńca w Głuchołazach.

Když se díváme na kostel v Kałkowě, jen těžko je ubráníme dojmu, že to není chrám, nýbrž obranný hrad. Tomu, že kostelní věž má obranný charakter, nasvědčuje její interier. Úzké schodiště s neúměrně vysokými, kamennými schody znemožňovalo volný vstup útočníkům a díky tomu byla věž prakticky nedobytná. Tento nádherný románsko-gotický kostel, jedná se o unikátní sakrální objekt Opolska. Za datum vybudování kostela se považují léta 1240-1260. Vybavení kostela je většinou barokní. Můžeme zde obdivovat např. pozdněbarokní hlavní oltář s obrazem Svaté rodiny a kazatelnu se sochou sv. Michala ve štítě. Zvláštní pozornost si zaslouží raněgotický, obloukový portál kostela přemístěný na současné místo z někdejšího vstupu do kostela. Za zmínku stojí, že kostel v Kałkowě je vzácnou pamětihodností v evropském kontextu vzhledem jeho poloze na Stezce evropského románského umění (Transromanica). "Románská stezka" je Evropou probíhající turistická trasa kulturně-osvětového charakteru. V Polsku svým rozsahem zahrnuje nejdůležitější místa a pamětihodnosti související s románským obdobím v architektuře. Bohužel, ne všechny úseky stezky byly označeny. Týká se to rovněž nízkého úseku stezky. Na jeho cestě se nachází: hrad v Otmuchově, bazilika sv. Jakuba a Anežky v Nise, kostel Svatých apoštolů Petra a Pavla v Pakosławicích, kostel sv. Mikuláše ve Wierzbicích, kostel Nanebevzetí NMP v Kępnici, farní kostel sv. Vavřince v Głuchołazech.

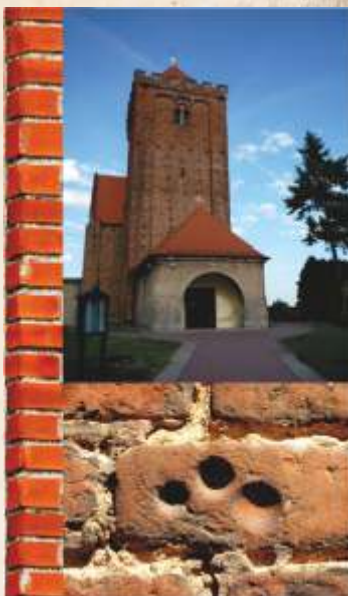

Templariusze w Kałkowie?

Templáři v Kałkowě?

Według legendy kościół w Kałkowie wznieść mieli Templariusze - Zakon Ubogich Rycerzy Chrystusa i Świątyni Salomona, powołany do życia z początkiem XII w. w Ziemi Świętej, dla zapewnienia bezpieczeństwa pielgrzymom udającym się do Jerozolimy. Z pewnej notatki z archiwum parafii wynika, że w 1822 r. podczas prac remontowych natrafiono na łacińską inskrypcję "A.D.132 sacra haec domus a templariis erecta 153 consummata est" (w roku Pańskim 1132 Dom Boży w Kałkowie został wybudowany przez Templariuszy, a w 1153 ukończony). Inskrypcja do dziś nie przetrwała. Dwa wieki funkcjonowania, uczyniły z Templariuszy potęgę finansową, a zgromadzone przez nich skarby owiały mitami. Kres ich istnieniu położył w 1312 r. papież Klemens V, a przyczynił się do tego, niebotycznie u nich zadłużony, król Francji Filip Piękny. Używając podstępów i fałszywych oskarżeń próbowano zagarnąć ich majątek. Legenda o nim dotarła nawet do Kałkowa, gdzie według niej również zgromadzono ogromne skarby, "zapewne przechowując je w warownym kościele". Według przekazu, kiedy zapadł zmrok nad kościołem pojawił się czart z zamiarem porwania kościoła i przeniesienia go wraz ze skarbem do chciwego króla Filipa. Czy w tym zadaniu przeszkodził mu św. Jerzy ówczesny patron kościoła, czy też zapiał kur, gdyż diabeł nie poradził sobie z ciężarem i zniknął bez śladu? Po tym wydarzeniu pozostał jedynie ślad diabelskiego szponu, który możemy zobaczyć na elewacji, po lewej stronie wspaniałego gotyckiego portalu. Tyle opowiada zapomniana już dziś legenda.

Podle legendy měli kostel v Kałkowě postavit templáři - řád Chudých rytířů Krista a Šalamounova chrámu, založený počátkem 12. stol. ve Svaté zemi kvůli zajištění bezpečnosti pro poutníky putující do Jeruzaléma. Z jisté poznámky ve farním archivu vyplývá, že v roce 1822 byla během renovačních prac objevena latinská inskripce "A.D.132 sacra haec domus a templariis erecta 153 consummata est" (v léta Páně 1132 Dům Boží v Kałkowě byl vybudován templáři a v roce 1153 dokončen). Avšak tato inskripce se dodnes nedochovala. Dvě století existence, učinily z Templářů finanční mocnost. Poklady, které nashromáždili, se staly legendárními. Konec existence templářského řádu učinil roku 1312 papež Klemens V., k němuž se přidal, u templářů nebetyčně zadlužený král Francie, Filip Sličný. Pomocí lsti a falešných obvinění se nepřítel řádu pokoušel shrábnout jejich majetek. Pověst o nesmírném bohatství dorazila dokonce i do Kałkowa, kdy byly prý rovněž nashromážděny obrovské poklady, "zcela jistě uchovávané v obranném kostele". Podle ústního podání se, když se nad kostelem setmělo, objevil čert s úmyslem uchvátit kostel a přenést ho spolu s pokladem hamižnému králi Filipovi. Překazil mu to snad sv. Jiří, tehdejší patron kostela, nebo zakokrhal snad kohout, když si ďábel nedokázal poradit s břemenem a zmizel beze stop? Po této události zůstala pouze stopa po ďábelském drápu, který můžeme vidět na fasádě, po levé straně nádherného gotického portálu. Tolik vypráví dnes již zapomenutá pověst.

Widok z wieży kościoła - Výhled z kostelní věže.

Atrakcje Na Szlaku Kopernikowskim

Polichromie - skarbem kościoła w Kałkowie

Polychromie - poklad kostela v Kałkowě

Przypadkowe odkrycie malowideł ściennych w Kałkowie spod wielowiekowych zamalowań wnętrza kościoła zawdzięczamy Lucasowi Mrzygłodowi - malarzowi i konseruatorowi zabytków z nyskiego muzeum. W latach 1929-1931, podczas rozbudowy kościoła natknął się na nie zupełnie przypadkiem. Obecnie we wnętrzu kościoła możemy podziwiać polichromię figurálną, pochodzącą z trzech okresów. Najstarsze malowidła z lat 20-tych XIV w. znajdują się na ścianie prezbiterium, nieco młodsze z II poł. XV w. na ścianie szczytowej południowego ramienia transeptu, zaś najmłodsze na północnej ścianie prezbiterium z 1623 r. Co ciekawe, polichromie z Kałkowa należą do najstarszych polichromii gotyckich na Śląsku i najstarszych malowideł XIV wiecznych na Opolszczyźnie. Te najstarsze przedstawiają sceny z życia świętych: Chrystus przed Piłatem, Zmartwychwstanie i Zesłanie Ducha Świętego, Męczeństwo św. Agaty, Biczowanie i przybicie do Krzyża. Malowidła z XV w. zawierają m.in. sceny: Stworzenia Świata, Chrystusa na Górze Oliwnej, Złożenia do Grobu. Na malowidłach pochodzących z XVI w. możemy podziwiać przedstawienie Sądu Ostatecznego.

Za náhodné objevení nástěnných maleb v Kałkowě zpod několik set let starých přemaléb interiéru kostela vděčíme Lucasovi Mrzygłodowi - malíři a restaurátorovi památek z nízkého muzea. V letech 1929-1931 na ně zcela náhodou narazil během přestavby kostela. V současné době můžeme v interiéru kostela obdivovat figurální polychromii, pocházející ze třech období. Nejstarší malby z 20. let 14. stol. se nacházejí na stěně presbyteráře, o něco mladší, z 2. pol. 15. stol. na štítové jižní stěně ramena transeptu, a nejmladší z roku 1623, na severní stěně presbyteráře. Zajímavé je, že polychromie z Kałkowa patří k nejstarším gotickým polychromiím ve Slezsku a nejstarším malbám 14. století v Opolsku. Ty nejstarší znázorňují scény ze života svatých: Kristus před Pilátem, Zmrtvýchvstání a Soslání Ducha Svatého, Mučednictví sv. Agáty, Bičování a Přibití na Kříž. Malby z 15. století ztvárňují různé scény: Stvoření světa, Krista na Olivetské hoře, Ukládání do Hrobu. Na malbách pocházejících z 16. stol. můžeme obdivovat znázornění Posledního soudu.

Przystanek - Vidnava / Zastávka - Vidnava

Zabytki bez hranic Památky bez hranic

Podążając z Kałkowa w kierunku granicy państwa trafimy do Vidnavy. Zaledwie 5 km wyznaczoną tu trasa rowerową - a znajdziemy się w urokliwym klimacie tego czeskiego miasteczka. Wita nas rozległy rynek z nawierzchnią z kamienia polnego, otoczony architekturą renesansową i barokową. Na pierwszym planie imponujący budynek ratusza z wieżą zegarową oraz barokowe figury świętych: Jana Nepomucena z 1770 r. i Panny Maryi Immaculaty z 1714 r. Znajdziemy też akcent polski - wybudowaną w 2000 r. fontannę symbolizującą przyjaźń Czechów, Niemców, Słowaków i Polaków. Na uwagę zasługuje noworenesansowy dom apteki, którego zwieńczenie zdobią posągi córek boga medycyny Asclepia- Panacea i Hygii. Do wybitnych zabytków Vidnavy z pewnością zaliczymy gotycki kościół św. Katarzyny z renesansową wieżą i cennym gotyckim portalem. Odwiedzający Vidnavę w ofercie turystycznej miasta znajdą również neogotycki kościół pw. św. Franciszka z Asyżu z 1897 r. oraz zamek. W murze otaczającym zamek znajduje się późnogotycki portal z tablicą pamiątkową i portretem kompozytora i poety Eduarda Schena-Engelberga. Spacerując po Vidnavie natkniemy się na ciekawy, pamiątkowy kamień pogodzenia. Jego napis w czeskim i niemieckim języku "Nakieruj swoją twarz w kierunku słońca, niech cienie przeszłości spadną za ciebie" symbolizuje dobre stosunki między dawnymi niemieckimi mieszkańcami i współczesnymi obywatelami Vidnavy.

Szukającym śladów przeszłości polecamy wizytę w Vidnavskim Muzeum z najcenniejszym eksponatem muzeum - spichlerzem z IV w. oraz ekspozycją: geologiczną minerałów z okolicy, Vidnavskiej flory i fauny. Dla zainteresowanych zwiedzeniem najciekawszych miejsc w Vidnavie czeka Szlak Miejski i oferta Centrum Informacji Turystycznej w Vidnavie.

Vidnava proponuje wiele możliwości wypoczynku wykorzystujących piękno otaczającej przyrody. Dookoła miasta znajdują się naturalne kąpieliska - zatopione łomy granitowe oraz rezerwat przyrody "Vidnavské mokřiny" (Vidnavskie mokradła) o powierzchni 32 ha z rzadkimi gatunkami roślin wodnych, ptaków i ryb.

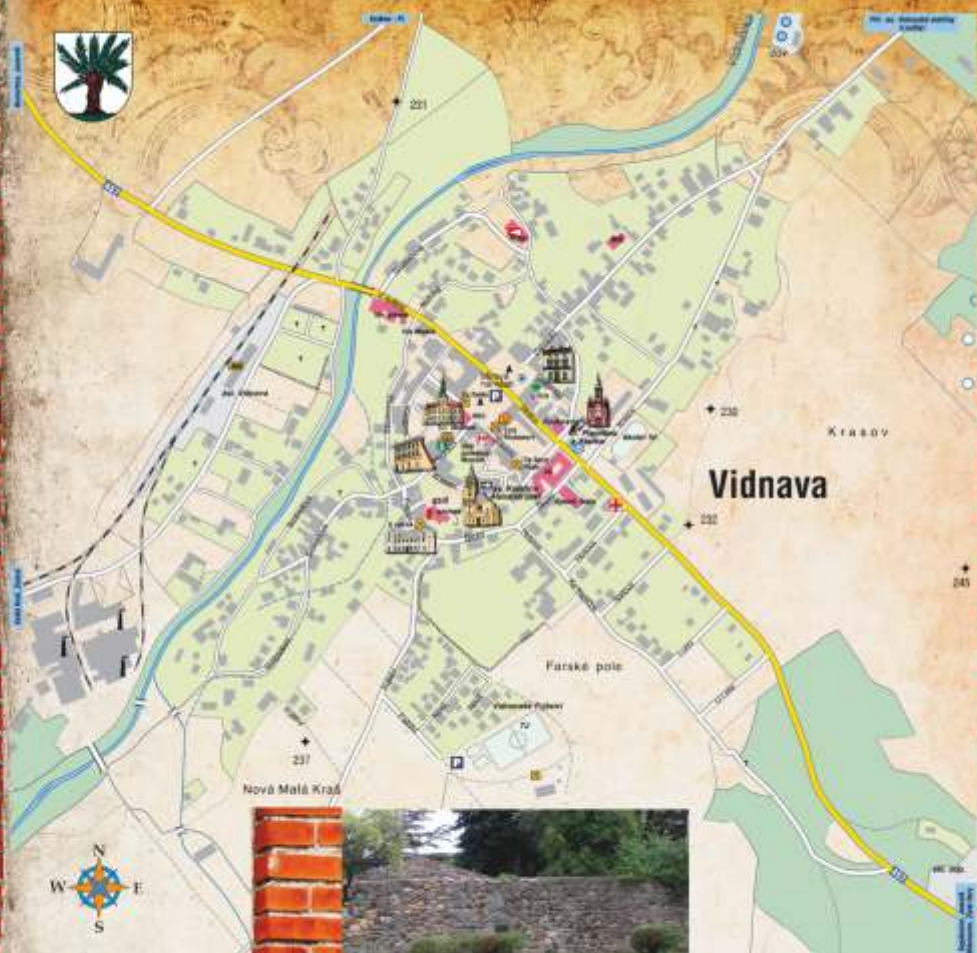
Vidnava i okolice to obszar o bogatej ofercie rekreacyjnej związanej z turystyką rowerową i z jednym z najlepiej zorganizowanych kompleksów rowerowych w Jesionkach. Rychlebskie ścieżki (Rychlebské Stezky) rowerowe zaczynają się i kończą w miejscowości Černá Voda. Dla rodzin z dziećmi przygotowano małą trasę okrężną Vidnavską - Vidnavský okruh.

Pałac - zámek

Ratusz-Radnice

**Pamiatkový kameň
pogodzenia - Pamätný
kámen smiření**

**Gotycki portal kościoła
św. Katarzyny
- Gotický portál kostela
sv. Kateřiny**

**Kościół św. Franciszka
- Kostel sv. Františka**

Dom Apteki- Budova Lékárny

Zajímavosti Na Kopernikowské Strzeze

Směřujeme-li z Kalkowa ke státní hranici, dorazíme do Vidnavy. Je to sotva 5 km po značené cyklistické trase a ocitáme se v půvabném prostředí tohoto nevelkého českého města. Vítá nás rozlehlé náměstí s valounkovou dlažbou obklopené renesanční a barokní architekturou.

V první řadě zde vidíme imponující budovu radnice s hodinovou věží a barokní sochy svatých: Jana Nepomuckého z roku 1770 a Panny Marie Immaculaty z roku 1714. Najdeme tady také polský akcent - fontánu symbolizující přátelství Čechů, Němců, Slováků a Poláků vybudovanou v roce 2000. Za pozornost stojí novorenesanční lékárna, jejíž froton zdobí sochy dcer boha léčitelství Asklépia - Panakeii a Hygeii. K významným historickým památkám Vidnavy zcela jistě patří gotický kostel sv. Kateřiny s renesanční věží a vzácným gotickým portálem. Návštěvníci Vidnavy v turistické nabídce města najdou rovněž novogotický kostel sv. Františka z Asisi z roku 1897 a zámek. Ve zdi obklopující zámek se dochoval pozdněgotický portál s pamětní deskou a portrétem skladatele a básníka Eduarda Schen-Engelberga. Při procházce po Vidnavě můžeme narazit na zajímavý, památný kámen smíření. Nápis v českém a německém jazyce "Obrat' svou tvář ke slunci, ať stíny minulosti padnou za tebe" symbolizuje dobré vztahy mezi bývalými německými obyvateli a současnými občany Vidnavy.

Těm návštěvníkům, kteří hledají stopy minulosti, doporučujeme prohlídku Vidnavského muzea s nejcenějším exponátem muzea - špýcharem ze 14. stol. a expozici: geomorfologie, botaniky a zoologie Vidnavska.

Na ty, které zajímá prohlídka nejzajímavějších míst ve Vidnavě, čeká Městská stezka a nabídka Turistického informačního centra.

Vidnava nabízí řadu možností, jak trávit odpočinek a užívat si přitom krásy okolní přírody. V okolí města se nacházejí přírodní koupaliště - zatopené granitové lomy a přírodní rezervace "Vidnavské mokřiny" o rozloze 32 ha s vzácnými druhy vodních rostlin, ptáků a ryb. Vidnava a okolí je oblastí, jež disponuje bohatou rekreační nabídkou související s cykloturistikou a jedním z nejlépe organizovaných cyklistických komplexů v Jeseníkách. Rychlebské cyklostezky začínají a končí v obci Černá Voda. Pro rodiny s dětmi je připravena malá okružní trasa - Vidnavský okruh.

Vidnava muzeum - Vidnava muzea

Portal z tablicą pamiątkową - Portál s pamětní deskou

Św. Jan Nepomucen - sv. J. Nepomucki

Atrakcje Na Szlaku Kopernikowskim

Przystanek - Zwierzyniec / Zastávka - Zwierzyniec

Pałac myśliwski Lovecký zámek

Nie sposób odwiedzając Zwierzyniec nie zauważyć charakterystycznego obiektu na planie elipsy. To niezwykle budowla, z centralnie usytuowaną sienią na parterze i czterema promieniście biegnącymi korytarzami. Na piętrze znajduje się główny salon, oświetlony z cylindrycznej latarni. Barokowy pałac wzniesiony w latach 1713-1714 ufundowany został przez biskupa wrocławskiego F.L. von Neuburga. Ten zasłużony dla dziedzictwa kulturowego Księstwa Nyskiego był niekwestionowanym miłośnikiem i mecenasem sztuki. Otoczył się licznym dworem, w którym wyjątkowe miejsce zajmowali wielcy artyści epoki: malarze - Michał Willmann, Karol Dankwart, bracia Feliks i Tomasz Schefflerowie oraz architekci Michał Klein i Krzysztof Tausch. Pontyfikat biskupa trwał 49 lat i należał do najdłuższych w historii kościoła katolickiego, a na pewno w diecezji nyskiej. Posiadał tytuły, godności szlacheckie i kościelne, był biskupem Trewiru i Moguncji, wielkim mistrzem Zakonu Krzyżackiego, kanclerzem cesarstwa habsburskiego, namiestnikiem Śląska oraz zwierzchnikiem biskupiego księstwa nyskiego. Szczególnie upodobał sobie Wrocław i Nysę, pozostawiając w tych miastach największy wkład.

Při návštěvě vesničky Zwierzyniec si člověk nemůže nepovšimnout charakteristického objektu elipsovitého půdorysu. Je to zajímavá stavba s centrálně situovanou síní v přízemí a čtyřmi paprskovitě procházejícími chodbami. Na patře se nachází hlavní salón, osvětlený cylindrickou svítlnou. Barokní zámek byl postaven v letech 1713-1714, výdaje na stavbu zaplatil vřatislavský biskup F.L. von Neuburg. Tento muž, který zanechal svůj viditelný podíl na kulturním dědictví Niského knížectví, byl opravdovým milovníkem a mecenášem umění. Obklopi se početným dvorem, v němž výjimečné místo zaujímal velcí doboví umělci: malíři - Michal Willmann, Karl Dankwart, bratři Felix a Tomáš Schefflerové a architekti Michal Klein a Kryštof Tausch. Pontifikát biskupa trval 49 let a patřil k nejdélším nejen v dějinách katolické církve, ale zcela jistě i v nízké diecézi. Biskup F.L. von Neuburg měl tituly, šlechtické a církevní úřady, byl biskupem Trevíru a Mohuče, velmistrem Řádu německých rytířů, kancléřem habsburského císařství, místodržícím Slezska a nadřízeným biskupského nízkého knížectví. Obzvlášť oblíbil Vřatislav a Nisu, v nichž zanechal svůj největší vklad.

Przystanek - Otmuchów / Zastávka - Otmuchów

Miasto biskupów i kwiatów Město biskupů a květin

Položony na wzgórzu w otoczeniu zamku i kościoła Otmuchów dla większości odwiedzających kojarzy się z hasłem "jeziro". Dzieje miasta związane są z chrystianizacją Śląska i z założeniem w roku 1000 biskupstwa wrocławskiego. Od tego czasu Otmuchów należał do Kościoła i stał się ulubionym miastem biskupów wrocławskich, którzy wyjątkowo dbali o swoją własność. Spuścizna kulturowa ich panowania, tworzy dzisiejsze oblicze miasta. W centrum miasta jest co zwiedzać i oglądać. Renesansowy ratusz, resztki fortyfikacji i murów miejskich z gotycką wieżą - bramą zwaną Nyską oraz wspaniały barokowy kościół. Podczas spacerów po Otmuchowie nie sposób pominąć górującego nad miastem zamku będącego wizytówką miasta. W tej największej budowli miasta uwagę przyciąga samo wejście. "Otmuchowskie końskie schody" wzniesiono w latach 1732-1747, w czasach biskupa wrocławskiego Filipa Ludwiga von Sinzendorfa. Szerokie, wznoszące się łagodnie, różnią się od wielu innych zamkowych wejść. Przebudowano je jednak nie dlatego, jak mówi dzisiejsza anegdota, że przebywający na zamku biskup lubował się we wjeżdżaniu do komnat konno, tylko z uwagi na jego chorobę i wagę, nie należącą do piórkowej. Odpowiednia konstrukcja schodów ułatwiała jego transport w lektyce. Choć czas księstwa biskupiego minął Otmuchów w pierwszych dniach

lipca staje się centrum niezapomnianych wrażeń. Od 1973 r. zabytkowe centrum miasta zdobią wystawy kompozycji kwiatowych, prace twórców ludowych, wystawy malarzy, rzeźbiarzy z racji organizowanej tu imprezy "Lato Kwiatów". W tych dniach jest nie tylko "Miastem biskupów", ale i "Miastem kwiatów".

Otmuchów, který leží na vyvýšenině obklopen zámek a kostelem, je pro většinu návštěvníků spojen pouze s heslem "jezero". Dějiny města souvisí s pokřesťanstvím Slezska a založením vratislavského biskupství v roce 1000. Od těch dob náležel Otmuchów církvi a stal se oblíbeným místem vratislavských biskupů, kteří o svůj majetek mimořádně pečovali. Kulturní dědictví po jejich panování, jež v té době vznikly, tvoří dnešní podobu města. V centru města je co si prohlížet a navštěvovat. Renesanční radnice, pozůstatky fortifikace a městských hradeb s gotickou věží - branou zvanou Niská a také nádherný barokní kostel. Během procházek po Otmuchově nelze minout tyčíci se nad městem zámek, jenž je dominantou města. Na tomto největším stavebním dílu města přitahuje pozornost už samotný vstup. "Otmuchowské koňské schody" byly postaveny v letech 1732-1747, za doby vratislavského biskupa Filipa Ludvíka von Sinzendorfa. Široké, pozvolně stoupající schody se různí od mnoha jiných zámekých vchodů. Přestavěny byly nikoli proto, jak říká dnešní anekdota, že biskup přebývajíc na zámku měl v oblíbě vjíždět do komnat na koni, nýbrž kvůli jeho onemocnění a hmotnosti, která nebyla jako perličko. Vhodná konstrukce schodů usnadňovala přepravu biskupa v nosítkách. Přestože časy biskupského knížectví již minuly, stává se Otmuchów v prvních červencových dnech střediskem

nezapomenutelných dojmů. Od roku 1973 zdobí historické centrum města výstavy květinových kompozic, práce lidových tvůrců, výstavy malířů a sochařů z titulu zdejší, pořádané události - "Léto květin". V těch dnech je Otmuchów nejen "Městem biskupů", ale i "Městem květin".

Atrakce Na Szlaku Kopernikowskim

Sakralny przystanek baroku - kościół św. Mikołaja i Franciszka Ksawerego sagrální barokní pozastavení - kostel sv. Mikoláše a Františka Xaverského

Widoczny w panoramie miasta kościół, to obowiązkowy punkt turystyczny miasta. Wnętrze świątyni, zaczynając od architektury, po przedstawienia malarskie, rzeźby i wystrój wyraża treści religijne baroku - manifestuje potęgę wiary Kościoła i jego siłę nauczania w walce ze złem. Nic dziwnego, gdy dopowiemy, że to kolejne dzieło biskupa F.L. von Neuburga - wielkiego miłośnika sztuki. Zespół 38 malowideł na sklepieniach kościoła zawdzięczamy kunsztowi Karola Dankwarta. Możemy podziwiać tu: przedstawienie Trójcy Świętej, sceny Zmartwychwstania, Upadku pod Krzyżem, sceny z życia Maryi. Odnajdziemy też ilustracje z życia patronów kościoła. Św. Mikołaj słynący z miłosierdzia i czynienia cudów przedstawiony został jako przynoszący pomoc umierającemu, niszczący pogańskie bóstwa, wskrzeszający 3 młodzieńców. Chroniący od chorób skóry i zarazy. Św. Franciszek Ksawery na Dankwartowskich malowidłach przychodzi z pomocą umierającemu zakonnikowi, ratuje rozbitków, uzdrawia chorego. Miłośnikom rzeźby odwiedzającym kościół poleci należy boczny ołtarz pasyjny przedstawiający Chrystusa na krzyżu. W barokowej oprawie kolejnego z bocznych ołtarzy kościoła umieszczono gotycką rzeźbę Matki Boskiej z Dzieciątkiem pochodzącą z ok. 1500 r. Kościół w Otmuchowie to wyjątkowe nagromadzenie prac Michaela Willmanna - "śląskiego Rafaela vel Rembrandta". To oczywiście, w końcu Willmann należał do artystów z kręgu dworu biskupa Neuburga - fundatora kościoła. Centralne miejsce kościoła - ołtarz główny z przełomu XVII i XVIII w. zdobi okazałych rozmiarów obraz przedstawiający patrona świątyni - św. Mikołaja - patrona żeglarzy ratującego rozbitków.

Kostel viditelný v panoramatu města je téměř povinnou turistickou zastávkou. Interiér chrámu - počínaje od architektury, po malby, sochy a dekorace vyjadřuje náboženskou podstatu baroka - manifestuje moc víry církve a sílu jejího učení v boji se zlem. Nebudeme překvapeni, když se dozvíme, že se jedná o další dílo biskupa F.L. von Neuburga - velkého milovníka umění. Soubor 38 maleb na klenbách kostela znázorňuje zásadní náboženské motivy, jejichž autorem je malíř Karl Dankwart. Můžeme zde obdivovat: zobrazení Svaté Trojice, scény Zmrtvýchvstání, Pád pod Křížem, scény z života Marie. Nalezneme zde také ilustrace ze života patronů kostela. Sv. Mikuláš, známý milosrdenstvím a činěním zázraků, byl zobrazen jako přinášející pomoc umírajícímu, ničí pohanská božstva a křísí 3 chlapce. Sv. František Xaverský, ochraňující před nemocemi kůže a epidemiemi, na dankwartovských malbách pomáhá umírajícímu řeholníkovi, zachraňuje trosečníky, uzdravuje nemocného. Milovníkům sochařství lze při návštěvě kostela doporučit boční, pašijový oltář zobrazující Krista na kříži. V barokním osazení dalšího z bočních oltářů kostela je umístěna gotická socha Matky Boží s dítětkem pocházející přibližně z roku 1500. Kostel v Otmuchově je mimořádným seskupením prací Michaela Willmanna - "slezského Rembrandta". Je to pochopitelné, koneckonců Willmann patřil k umělcům z dvorního okruhu biskupa Neuburga - fundátora kostela. Centrální místo kostela - hlavní oltář z přelomu 17. a 18. stol. zdobí obraz okázalých rozměrů zobrazující patrona chrámu - sv. Mikuláše - patrona námořníků zachraňujícího trosečníky.

Zajímavosti Na Koperníkovské Strze

W Otmuchowie odmierzamy czas na podstawie zmiany pozycji słońca V Otmuchově měříme čas na základě změny polohy slunce

Z pewnością ciekawostką otmuchowskiego rynku jest zegar słoneczny datowany na rok 1575, umiejscowiony na narożniku Ratusza Miejskiego. Szczególną uwagę musimy zwrócić na fakt, iż jest dwutarczowy, ujmując narożniki południowej i wschodniej strony ratusza, co w zasadniczy sposób go wyróżnia. Zegar jest polichromowaną płaskorzeźbą. Zwieńczony został herbem jego fundatora, biskupa Gerstmanna (w latach 1574-1584). Górną część jednej z tarcz wypełnia relief - herb Otmuchowa - wieża z otwartą bramą. Intrygującymi elementami zegara pozostają jednak bliźniacze medailony, znajdujące się poniżej tarcz, z wizerunkiem niemowląt opartych głowami o trupa czaszkę a nogami o klepsydrę, z koralami na szyi - można powiedzieć symbolami śmierci i przemijania. Ten motyw prawdopodobnie odwołuje się do legendy związanej z zarazą, jaka nawiedziła miasto, choć trudno powiedzieć którego roku dotyczyła. Wizerunek niemowlęcia być może nawiązuje do jednej z rodzin, z której, podczas pomoru, ocalało tylko jedno dziecko. W innym przekazie łączy się wizerunek niemowlęcia z wizytą Paracelsusa, lekarza i przyrodnika, ojca toksykologii, twórcy nowych leków. To on podczas zarazy wyleczył dziecko jednego z mieszkańców miasta, co może właśnie upamiętniono wizerunkiem niemowlęcia na zegarze.

Zajímavostí otmuchovského náměstí jsou zcela jistě sluneční hodiny datované do roku 1575, umístěné na rohu městské radnice. Zvláštní pozornost si zaslouží fakt, že jsou dvouciferníkové, odečteme-li rohy jižní a východní strany radnice, což zásadním způsobem zvyšuje jejich významnost. Jedná se o polychromovaný basrelief. Ve štítu je zakončen erbem svého fundátora, biskupa Gerstmanna (v letech 1574-1584). Horní část jednoho z ciferníků vyplňuje reliéf - erb Otmuchova - věž s otevřenou branou. Zajímavým prvkem hodin jsou dva identické medailony nacházející se pod ciferníky, zobrazující nemluvněta opírající se hlavičkami o lebku a nožičkami o přesýpací hodiny, s korálky na krku - mohli bychom říci se symboly smrti a pomíjivosti. Tento motiv se pravděpodobně odvolává na pověst o epidemii, která postihla město, ačkoli těžko říci, kterého roku se to týkalo. Podoba nemluvněta má možná návaznost na jednu z rodin, ve které se během epidemie zachránilo pouze jedno dítě. Podle jiného podání je podoba dítěte spojena s návštěvou Paracelsa, lékaře a přírodovědce, otce toxikologie, autora nových léků. Právě on během epidemie vyléčil dítě jednoho z obyvatel města a možná tato událost byla na památku zachycena zobrazením nemluvněta na hodinách.

Atrakcje Na Szlaku Kopernikowskim

Przystanek-Wójcice / Zastávka-Wójcice

Co łączy Łopatyn i Wójcice? Co spojuje Łopatyn a Wójcice?

Bez wątpienia Łopatyn i Wójcice połączyło pochodzenie części mieszkańców Wójcic, ale w szczególności obraz Matki Boskiej Łopatynskiej. Będący prawie wierną kopią Obrazu Matki Boskiej Częstochowskiej, przebył długą drogę zanim trafił do Wójcic. Jego historia sięga połowy XVIII w., kiedy to, w 1754 r., dzieło nieznanego twórcy znalazło się w posiadaniu magnata z Rydkowa, na Wołyniu. Cudowny obraz patronki podróżujących, chroniącej od złego, uzdrawiającej na ciele i duszy szybko skupił na sobie rzesze wiernych, poszukujących łaski, pociechy i ratunku w chorobie. Ostatecznie znalazł miejsce w kościele w Łopatyniu, który był mu gościnny do roku 1944. Działania wojenne i obawa przed utratą tego wyjątkowego obrazu sprawiły, iż ówczesny proboszcz ks. Byra najpierw ukrył go w sobie tylko wiadomym miejscu, a następnie wywiózł na czas wojny do rodzinnej wsi. To jak trafił do Wójcic wiąże się z przybyciem tutaj w 1945 r. 700 repatriantów z Łopatynia z woj. tarnopolskiego na Kresach Wschodnich. To oni poczynili starania o sprowadzenie obrazu, wraz ze swoim przedwojennym ks. kan. Franciszkiem Byrą. Jak widać misja się powiodła. Ocalały obraz jest w Wójcicach w miejscowym kościele, w którym corocznie - 15 sierpnia obchodzone jest Święto Opolskich Madonn Kresowych.

Łopatyn a Wójcice nepochybné spojil pôvod časti obyvatel Wójcic, ale zejména obraz Matky Boží Łopatynské. Je to téměř věrná kopie obrazu Matky Boží Čenstochovské, a než dorazila do Wójcic, urazila dlouho cestu. Jeho historie sahá do poloviny 18. stol., kdy se v roce 1754 dílo neznámého autora ocitlo ve vlastnictví magnáta z Rydkowa, na Wołyni. Zázračný obraz patronky poutníků, ochraňující před zlým, uzdravující na těle i na duši, k sobě rychle přivlkal zástupy věřících, hledajících laskavost, útěchu a záchranu v nemoci. Nakonec našel své místo v kostele v Łopatyni, ve kterém byl do roku 1944. Válečné operace a obava ze ztráty tohoto mimořádného obrazu způsobily, že ho tehdejší probošt P. Byra nejprve ukryl na místě, které znal jen on sám, a později po dobu války odvezl do rodné vsi. To, že se obraz dostal do Wójcic, souvisí se zdejším příchoodem 700 repatriantů z Łopatyně v roce 1945, z tarnopolského vojvodství na Východní Kresy. Právě oni se postarali o přivezení obrazu a příjezd jejich převálečného faráře, kanovníka Františka Byry. Jak je vidět, tato mise se podařila. Zachráněný obraz se nachází ve Wójcicích v místním kostele, ve kterém se každoročně - 15. srpna slaví Svátek opolských kresových madon.

Przystanek-Jezioro Nyskie, Głębinów-Skorochów /Zastávka-Niské jezero, Głębinów-Skorochów

Neoromański kościół z jeziorem w tle Novorománský kostel s jezerem v pozadí

Głębinów i Skorochów to turystyczne serce powiatu nyskiego przyciągające turystów i miłośników aktywnego wypoczynku. Dominującą atrakcją jest tu Jezioro Nyskie. Powstało na Nysie Kłodzkiej w 1971 r. poprzez zalanie wodą znacznego obszaru gminy Nysa. Choć pod wodą w większości zniknęły obszary leśne, to skutkiem działań człowieka również odeszło w zapomnienie kilka osad. Zalano całą wieś Miedniki, wieś Brzezinę Polską. Zalano kilka domów ze Skorochowa oraz najniższą część wsi Głębinów. Z powierzchni Ziemi Nyskiej zniknęły także majątki: dawny Ochsen-hof k/Miednik oraz Rościsław. Mieszkańcy tych terenów, po otrzymaniu odszkodowań, zamieszkali w obrębie powiatu nyskiego.

Uroku osobliwym krajobrazom jeziora dodaje mały, wiejski kościółek w Głębinowie, wzniesiony w 1886 r. Neoromańska świątynia położona jest bezpośrednio przy tarasie widokowym. Tu górskie krajobrazy i wody jeziora odkrywają przed nami swoje różne oblicza. Dla podążających śladem relikwii świętych warto zauważyć, że kościół pw. św. Urbana w Głębinowie to miejsce kultu św. Rity z Cascia. Dlaczego Rita jest święta? W wejściu do kościoła odnajdziemy historię św. Rity - patronki w sprawach trudnych i beznadziejnych - żony i matki, a następnie wdowy i wreszcie mniszki augustiańskiej. Jej relikwie znajdują się w jednym z ołtarzy bocznych kościoła.

Głębinów a Skorochów je turistické srdce nízkého okresu, které přitahuje turisty a milovníky aktivního odpočinku. Dominující atrakcí je zde nízké jezero. Nízké jezero vzniklo na Kladské Nise v roce 1971. Zatopením značné oblasti gminy Nisa. Ačkoli pod vodou většinou zmizely lesní oblasti, v důsledku lidské činnosti upadlo v zapomnění rovněž několik osad. Zatopena byla celá ves Miedniki a také ves Brzezina Polska. Zatopeno bylo dále několik domů ze Skorochowa a nejnižší část vesnice Głębinów. Z povrchu zemského Niska zmizela také hospodářství: dávný Ochsen-hof k/Miednik a Rościsław. Obyvatelé těchto oblastí obdrželi odškodnění a usadili v okruhu nízkého okresu.

Půvab osobité krajiny jezera dodává malý, venkovský kostelík v Głębinowě, postavený v roce 1886. Novorománský kostel se nachází přímo u vyhlídkové terasy. Horský obraz krajiny a vody jezera zde před námi odhalují své různé podoby s panoramatem hor v pozadí. Návštěvníci, kteří putují po stopách svatých relikvií, by si měli povšimnout, že kostel sv. Urbana v Głębinowě je místem kultu sv. Rity z Cascie. "Proč je Rita svatou?". U vchodu do kostela najdeme příběh sv. Rity - patronky ve těžkých a beznadějných věcech - manželky a matky, později vdovy a nakonec augustiánské řeholnice. Její relikvie jsou umístěny v jednom z bočních oltářů kostela.

Atrakcje Na Szlaku Kopernikowskim

Szlak Kopernikowski należy do jednego z wielu szlaków tematycznych na obszarze polsko-czeskiego pogranicza w Euroregionie Pradziad. Łączy najatrakcyjniejsze miejsca tego turystycznego zakątka, w którym uroku osobliwym krajobrazom dodają cenne obiekty dziedzictwa kulturowego.

Koperníkovská stezka je jednou z mnoha tématických stezek v oblasti polsko-českého příhraničí v Euroregionu Praděd. Spojuje nejatraktivnější místa tohoto turistického zákoutí, ve kterém se ke krásám osobité krajiny přidávají vzácné objekty kulturního dědictví.

szlak Kopernikowski - Długość - 46 km/ Délka - 46 km

Niniejsza publikacja wydana została w ramach projektu
"Zabytki bez granic na Szlaku Kopernikowskim"

Projekt realizowany przez:

Parafię Rzymskokatolicką Narodzenia NMP w Kałkowie - ks. Ireneusz Foszczyński

Partner projektu:

Miasto Vidnava - Starosta Rostislav Kačora

Nakład: 1000 szt.

Projekt uzyskał dofinansowanie za pośrednictwem Euroregionu Pradziad

Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Pradziad

48-200 Prudnik, ul. Klasztorna 4

www.europradziad.pl

Projekt został zrealizowany dzięki wsparciu mieszkańców parafii Kałków.

PRÉKRAČUJEME HRANICE
PŘEKRAČUJEME HRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Projekt „Zabytki bez granic na Szlaku Kopernikowskim” jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.
Przekraczamy granice

Bazylika - Nysa - bazylika
Otmuchów

Kościół - Vidnava - kostel

Vidnava

Kościół - Otmuchów - kostel

Kościół - Głebinów - kostel

Kościół - Wójcice - kostel

Kościół - Łąka - kostel

Kościół - Koperniki - kostel

PRZEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRAČAMY GRANICE
2014-2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Projekt „Zabytki bez granic na Szlaku Kopernikowskim” jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.
Przekraczamy granice